

Fővárosi Ítéltábla

A határozat száma: 17.Pf.20.068/2024/5.

A felperesek:

Felperes1 (Cím2.) I. rendű

Felperes2 (Cím4.) II. rendű

A felperesek képviselője:

Dr. Kriveczky György ügyvéd (Cím16) az I. és II. rendű felperes képviselőjében

Az alperesek:

Alperes1 (Cím1.) I. rendű

Alperes2 (Cím1.) II. rendű

Az alperesek képviselője:

Dr. Földi András ügyvéd cím19.) az I. és II. rendű alperes képviselőjében

A per tárgya: ajándékozási szerződés érvénytelenségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 4.P.20.409/2023/4.

A fellebbezést benyújtó fél: I. és II. rendű alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését megváltoztatja, és a felperesek által fizetendő perköltség összegét 1.700.000 (egymillió-hétszázezer) forintra felemeli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperesek – a per során az alperesekkel kötött megállapodásukra tekintettel – megváltoztatott keresetük 1. pontjában elsődlegesen annak megállapítását kérték, hogy személy (a továbbiakban: örökhagyó) és II. rendű alperes között létrejött ajándékozási szerződés érvénytelen, jogkövetkezményként az eredeti állapot helyreállítását kérték. Kérték annak megállapítását is, hogy az 1. pontban foglalt kérelemre tekintettel az I. rendű és a II. rendű alperesek között létrejött ajándékozási szerződés érvénytelen és jogkövetkezményként az eredeti állapot helyreállítását is kérték. Állították, hogy az örökhagyó cselekvőképtelen állapotban volt az ajándékozási szerződések megkötésekor, ezért jognyilatkozata semmis. Hivatkoztak arra is, hogy az örökhagyó a szerződések megkötésekor tévedésben volt, és arra is, hogy őt a II. rendű alperes a szerződések tartalmát tekintve megtévesztette.

[2] Az alperesek vitatták a felperesi kereset jogalapját és a tényállásban előadott tényeket is. Kifejtették, hogy az örökhagyó a szerződések megkötésekor szellemi képességei teljes birtokában volt, nem volt írás és olvasás képtelen állapotban, nem volt tévedésben, egyikük sem tévesztette meg, nem volt téves feltevésben sem.

[3] Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte az I. és a II. rendű felperest, hogy személyenként fizessenek meg a Magyar Államnak az esedékesség napjáig az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára 750.000 forint kereseti illetéket azzal, hogy az illetékfizetési kötelezettség a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Egyetemlegesen kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesek részére 1.000.000 forint ügyvédi munkadíjból álló perköltséget.

[4] A csatolt okiratok és a kihallgatott tanúk vallomása alapján úgy ítélte meg, hogy a felperesek nem tudták bizonyítani egyik érvénytelenségi ok fennálltát sem, ezért keresetük alaptalan.

[5] A perköltségről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján határozott, az alpereseknek járó ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdése alapján állapította meg.

[6] Az elsőfokú ítélet perköltség fizetésére vonatkozó rendelkezése ellen előterjesztett fellebbezésükben az alperesek kérték, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtassa meg, hogy a felperesek által az alperesek részére megfizetendő perköltséget, amely kizárólag ügyvédi munkadíjból áll, az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján a pertárgy értékének megfelelő 1.700.000 forint áfamentes összegre emelje fel.

[7] Arra hivatkoztak, hogy a felperesek a keresetlevelükben a pertárgy értékét 50.000.000 forintban határozták meg, amely összeg egyébként a kereset kiterjesztésével, illetve az ügyben beszerzett bizonyítékok alapján is megalapozott maradt, sőt kissé meg is nőtt. Az alperesi képviselő az ellenkérelmében mind a jogszabályhely, mind az ügyvédi munkadíj pontos megjelölésével kérte a felpereseket perköltségben marasztalni. Az elsőfokú bíróság az ügyvédi munkadíjat az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján állapította meg, annak összege e szerint 1.700.000 forint. Az elsőfokú bíróság nem adta indokát a jogszabály szerinti összegtől való eltérésnek.

[8] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott rendelkezése helybenhagyását kérték.

[9] Arra hivatkoztak, hogy a felek közötti jogvita egy jó része egyezséggel zárult. Az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség arányban áll azzal a költséggel, mely a perben és azt megelőzően a jogok perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen merülhetett fel az alpereseknél és annál magasabb költség sértheti a társadalom értékététét.

[10] Az ügyvédi költséget az IM rendelet szabályainak alkalmazásával kell megállapítani. A 2. § (1) bekezdés a) pontja elsődlegesen az ügyvédekre vonatkozik.

[11] Részleges pernyertesség esetén az ügyvédi munkadíj megállapításánál először azt kell meghatározni, hogy melyik fél, milyen százalékos arányban lett pernyertes, és a díjat a tisztán pernyertes rész alapulvételével kell megállapítani. Az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján a munkadíj eltérő összegben történő megállapítása miatt az indokolás akkor is kötelező, ha a bíróság a 3. § (2) bekezdés a)-b)-c) pontjaiban meghatározott százalékos mértéket el nem érő összegű munkadíjat állapít meg.

[12] A Pp. 79. § (1) bekezdése alapján a perköltség összegét a fél által előadott, és a szükséghez képest igazolt adatok figyelembevételével állapítja meg a bíróság, mely rendelkezésből következik az, hogy a konkrét eset ismeretében jogosult a bíróság mérlegelni a kikötött munkadíj bizonyításának szükségességét és módját.

[13] A fellebbezés alapos.

[14] Az elsőfokú ítéletnek a keresetet elutasító rendelkezése a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján jogerőre emelkedett, a másodfokú bíróság felülbírálati jogköre csak a felperesek által fizetendő perköltségre terjedt ki.

[15] A Pp. 81. § (1) bekezdése szerint a fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti. A (2) bekezdés szerint a felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell. A bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható. Az (5) bekezdés alapján a jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján is felszámíthatja.

[16] A 83. § (1) bekezdése alapján törvény eltérő rendelkezése hiányában a pernyertes fél perköltségét a pereszes fél téríti meg.

[17] Az alperesek a kereset elutasítása folytán teljes egészében pernyertesek lettek, perköltségüket a Pp. 81. § (2) bekezdés második fordulata szerint számították fel.

[18] A hivatkozott IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerint az ügyvéd által képviselt fél ügyvédi költségként a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási

szerződésben kikötött munkadíj, valamint a fél által ügyvédje részére költségtérítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegét számíthatja fel. A 3. § (1) bekezdés szerint a fél a 2. § (1) bekezdés a) pontjától eltérően a munkadíj összegét a (2)-(6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével is felszámíthatja.

[19] A 3. § (2) bekezdés szerint polgári és közigazgatási perben, valamint egyéb közigazgatási bírósági eljárásban a munkadíj összege

a) 10 millió forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5%-a, de legalább 10.000 forint,

b) 10 millió forint feletti, de 100 millió forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén az a) pontban meghatározott munkadíj és a 10 millió forint feletti összeg 3%-a, de legalább 100.000 forint. A (6) bekezdés szerint a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság a munkadíjat - különösen az ügy bonyolultsága esetén - a (2)-(5) bekezdésben meghatározott összegnél magasabb összegben is megállapíthatja. A bíróság a munkadíj eltérő összegben történő megállapítását indokolni köteles.

[20] Az alperesek az IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az 50.000.000 forintban meghatározott pertárgy értékre – a felszámított 1.700.000 forint ügyvédi munkadíjra tarthattak igényt.

[21] Az elsőfokú bíróság ítéletében az IM rendelet 3. § (6) bekezdése szerinti mérlegelési jogával nem élt, az indokolásban felhívott jogszabályi rendelkezés alapján az ügyvédi munkadíj mérséklésére nem látott okot. A felperesek fellebbezési ellenkérelme szerinti érvelés ezért súlytalan.

[22] Az elsőfokú ítéletben meghatározott perköltség összege azonban az IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontjába ütközik, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperesek által fizetendő perköltség összegét az IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerinti összegre felemelte.

[23] Az alperesek eredményesen fellebbeztek, a másodfokú eljárással összefüggő perköltséget azonban nem számítottak fel, ezért másodfokú perköltségük megfizetésére a felpereseket nem lehetett kötelezni {Pp. 82. § (3) bekezdés}.

Budapest, 2024. május 2.

Dr. Gyuris Judit s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

Dr. Kollár Zoltán s.k.
bíró